

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนบุคคล
ของ นายอุดมศักดิ์ นิตินันตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๕๗/๒๕๕๑

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

ประเด็นวินิจฉัย

พรรคอธิปไตยมีเหตุให้ถูกยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ วรรคสอง หรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้น ยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน และวรรคสองบัญญัติว่า เมื่อครบระยะเวลาการรายงาน ตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงาน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้า พรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงาน โดยไม่มี เหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้ มีการยุบพรรคการเมืองนั้น ซึ่งการรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการในรอบปี ที่ผ่านมา มาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น และห้ามผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วม

ในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับตั้งแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นยุบไป ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

กรณีตามคำร้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศ เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคอธิปไตย ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เมื่อนับจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ รวมเป็นระยะเวลา ๕๐ วัน พรรคอธิปไตยจึงต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เสนอต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคอธิปไตยในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบแล้ว รายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคอธิปไตย ไม่ได้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคอธิปไตยจึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๔๒ ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง วิธีการรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีหนังสือที่ ลต (ทพพ.) ๐๔๐๑/ว.๗๑๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ แจ้งให้พรรคอธิปไตยดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคอธิปไตย (นายวีระศักดิ์ อุปลัมภ์) ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า พรรคอธิปไตยไม่สามารถจัดประชุมใหญ่ของพรรคได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ พรรคอธิปไตยมีสมาชิกของพรรคจำนวน ๑๐๗ คน และยังไม่มีสาขาพรรคการเมือง พรรคอธิปไตยจึงไม่สามารถจัดประชุมใหญ่ของพรรคได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๔๒ ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่บังคับให้การจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง และต้องแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี การที่พรรคอธิปไตยจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี

พ.ศ. ๒๕๕๐ แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับทราบเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยมีได้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค โดยอ้างว่าพรรคอริปไตยมีสมาชิกพรรคและยังไม่มีสาขาพรรค ไม่ครบองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ข้ออ้างดังกล่าวฟังไม่ขึ้น จึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๔๒ ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีดังกล่าวจึงเป็นเหตุที่จะสั่งยุบพรรคอริปไตยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า ให้ยุบพรรคอริปไตยตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และห้ามผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคอริปไตย จดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอริปไตยต้องยุบตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ